

Rapport fra arbeidsgruppen for JUS4211

Contents

Rapport fra arbeidsgruppen for JUS4211.....	1
Om rapporten.....	1
Bakgrunn	1
Arbeidsgruppen for JUS4211.....	3
Arbeidsgruppens delkonklusjon	4
Hovedmodell 1: Omlegging av 4. studieår og utvidelse av JUS4211 fra 30 til 40 stp	4
Hovedmodell 2: Reduksjon av hovedlitteratur/læringskrav på JUS4211 og opprettelse av pilot- emne eller annet valgemne.....	7
Arbeidsgruppens innstilling til programrådet for masterstudiet i rettsvitenskap (PMR)	8
Vedlegg.....	8

Om rapporten

Denne rapporten er den samme rapporten som ble sendt på høring ved fakultetet til de ansvarlige faglærerne på 4. og 5. studieår i november 2019. Det som da var presentert som «Arbeidsgruppens konklusjon» er i denne oppdaterte rapporten presentert som «Arbeidsgruppens delkonklusjon» og det er lagt til et nytt avsnitt «Arbeidsgruppens innstilling til programrådet for masterstudiet i rettsvitenskap (PMR)».

Bakgrunn

Studieårsansvarlig for 4. studieår, Johan Boucht sendte høsten 2018 ut et diskusjonsnotat om emnestrukturen på 4. studieår datert 12. november 2018 (vedlegg 1).

I diskusjonsnotatet legger studieårsansvarlig frem flere utfordringer på 7ende semester:

- JUS4211 oppleves som svært krevende blant studentene.
- Svært mange studenter gjentar eksamen i JUS4211.
- Mange studenter velger å bytte om på rekkefølgen mellom 7ende og 8ende semester for å ikke måtte gjennomføre JUS4211 på et høstsemester, dette gir en svært ujevn fordeling mellom antall studenter som gjennomfører kurs på JUS4211 på høst mot vår.
- De tre fagene som inngår er så store at en 6-timers eksamen ikke er tilstrekkelig for å prøve alle fagene på en god måte.

Fordeling høst og vår og gjentak på JUS4211

Oversikt antall studenter med undervisningsopptak og eksamensmøtte på JUS4211 høsten 2016-våren 2019 (kilde FS 754.001). Tabellen viser høyere tall for studenter på vår i forhold til høst, differansen mellom studenter med undervisningsopptak og antall eksamensmøtte gir også en indikasjon på hvor mange som gjennomfører eksamen som et gjentak:

Semester	Antall studenter undervisning	Antall eksamensmøtte	Differanse undervisning/eksamen
Våren 2019	185	243	58

Høsten 2018	152	207	55
Våren 2018	260	303	43
Høsten 2017	176	231	55
Våren 2017	251	330	79
Høsten 2016	191	265	74

JUS4211 er det emnet på rettsstudiet som flest studenter gjentar, se rapport fra DBH over gjentak. Merk at antall gjentak er målt i 60 stp enheter, JUS4211 er et 30 stp emne, dvs. at antall studenter som gjennomførte JUS4211 som gjentak i 2018 vil være 96, noe som stemmer godt med rapporten fra FS over:

Gjentak målt i 60-stp enheter	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Examen facultatum, rettsvitenskapelig variant	2	2	3	2	3	3	5
Formuerett I	31	43	31	41	45	49	66
Formuerett II	6	14	17	21	15	6	11
Forvaltningsrett	1	5	9	15	26	47	22
Masteroppgave	2	-	-	-	0	0	0
Metode og etikk	7	16	12	9	12	13	7
Privatrett I	2	3	7	10	18	22	33
Privatrett II	-	4	4	11	21	19	30
Prosess og strafferett	18	59	63	53	46	65	48
Statsforfatning og internasjonal rett	5	4	7	10	13	12	31
Rettshistorie					0	1	2
Sum	338	180	192	190	198	244	257

Studieårsansvarlig sitt forslag

Studieårsansvarlig foreslo i sitt notat en løsning hvor JUS4211 splittes på to emner. Det ble foreslått at sivilprosessen skulle skilles ut som eget 10 stp emne, at 7ende og 8ende semester skulle bytte plass, slik at studentene møter sivilprosess semesteret før de skal ta strafferett og straffeprosess.

4. studieår vil ha følgende struktur i denne modellen:

- 7ende semester: Sivilprosess 10 stp + Metode og etikk 10 stp + semiobligatorisk 10 stp
- 8ende semester: Strafferett og straffeprosess 20 stp + valgemne 10 stp

Dette forslaget ble sendt ut på høring til alle ansvarlige faglærere på 4. studieår og JSU i november 2018.

Høringsmøte på 4. studieår

Det ble gjennomført et høringmøte den 9. januar 2019, tema for høringmøtet var studieårsansvarlig sitt diskusjonsnotat, JSU hadde også sendt et skriftlig innspill til diskusjonsnotatet (vedlegg 2 og 3). I tillegg til de ansvarlige faglærerne og JSU deltok Høgberg og Hjelmeng fra dekanatet på møtet.

I møtet presiserte Hjelmeng at det er viktig for fakultetet å se på tiltak for å øke gjennomstrømmingen og redusere antall gjentak på rettsstudiet og minnet om brevet fra de tre rektorene ved UiO, UiB og UiT (vedlegg 8). JUS4211 er ett emne som er svært mye gjentatt og fakultetsledelsen er derfor nødt for å se på tiltak som kan bedre dette.

JSU svarte i sitt skriftlige innspill at studieårsansvarlig sitt forslag ikke vil løse problemet på 4. studieår, da problemet er den høye arbeidsmengden på JUS4211, forslaget om å splitte emnet

endret ikke på dette. JSU foreslo at fagene på JUS4211 kunne gis mer plass ved at valgemnet på 4. studieår utgikk.

I møtet var det flere som la vekt på at de tre fagene som inngår i dagens JUS4211 fungerer godt som ett samlet emne, og flere var skeptiske til å splitte disse opp. Videre la de ansvarlige faglærerne på de semi-obligatoriske fagene vekt på at disse fagene burde ligge på 8ende semester og fungere som en bro til masteroppgaven. Samtidig var det flere som var positive til forslaget, og mange delte bekymringen rundt dagens situasjon.

Høringsmøtet ble oppsummert av Hjelmeng som sa at han merket en enighet om at noe må gjøres på 4. studieår, videre at JUS4111 og det semi-obligatoriske faget bør ligge på samme semester, og at disse fagene presiserte at det var viktig at de behold sin plass på 8ende semester. Flere av innspillene i møtet pekte mot at JUS4211 burde ha flere studiepoeng og at det å fjerne valgemnet fra studieåret kunne være en løsning.

På bakgrunn av dette oppfordret Hjelmeng fagmiljøet på JUS4211 til å diskutere en løsning hvor de tre fagene oppjusteres fra 30 til 40 stp og med det legges over to semestre.

Arbeidsgruppen for JUS4211

Høringsmøtet på 4. studieår viste at flere av enige om at noe måtte gjøres, men det var flere meninger om hva som burde gjøres. Før det var aktuelt å diskutere videre på studieåret burde fagmiljøet på JUS4211 være enige om en modell de mener er faglig god og som kan bidra til å løse problemene på studieåret. Det var derfor ønskelig å opprettet en egen arbeidsgruppe innenfor miljøet på JUS4211 som kunne komme med et forslag til modell som skulle igjen legges frem for hele 4. studieår.

Arbeidsgruppen har hatt tre møter: 3. juni 2019, 24. september 2019 og 25. november (for å gjennomgå endelig utkast til rapport). Arbeidsgruppen har bestått av følgende personer: Erling Hjelmeng, Johan Boucht, Maria Astrup Hjort, Anders Løvlie, Ragnhild Hennem, Sofie A. E. Høgestøl og Johanne Larsen (JSU).

I juni-møtet (vedlegg 4) diskuterte arbeidsgruppen blant annet om det var mulig å gjøre noen grep på kort sikt i påvente av en større prosess, som å redusere antall sider hovedlitteratur i de tre fagene. Det ble videre spilt inn at dersom en kunne beholde de tre fagene samlet som en 40 stp enhet som går over to semestre ville mye ha løst seg, det har hele tiden blitt argumentert for at det er best faglig å beholde de tre fagene som en samlet enhet som blir eksaminert i samme oppgave. CELL har foreslått at en praktisk rettssaksøvelse kan fungere godt i disse fagene som del av undervisningsopplegget, noe som støttes av Hjelmeng. Studieårsansvarlig skisserte opp fire ulike modeller som var blitt foreslått til nå og diskutert:

1. Det opprinnelige forslaget fra studieårsansvarlig, hvor JUS4211 splittes opp i to emner på 20 + 10 studiepoeng.
2. Hjelmeng og JSU sitt forslag, hvor JUS4211 økes fra 30 til 40 stp og valgemnet utgår.
3. Ingen andre endringer enn reduksjon av antall sider hovedlitteratur/læringskrav på JUS4211 for å redusere arbeidsmengden.
4. Reduksjon av antall sider hovedlitteratur/læringskrav på JUS4211 samtidig som det opprettes et 10 stp valgemne med fordypning i fagene/tar inn i seg tema som har blitt kuttet fra JUS4211.

På bakgrunn av problemstillingene knyttet til 4. studieår, og de ulike innspillene som hadde kommet frem i prosessen utarbeidet Hjelmeng et skriftlig forslag om omlegning av 4. studieår som ble sendt ut til arbeidsgruppen for JUS4211 i august 2019 (vedlegg 5). Hjelmeng foreslo en modell hvor

valgemnet på 4. studieår tas ut for å frigjøre 10 stp til fagene på JUS4211. Hensynet til valgfrihet vurderes opp mot forsvarlig gjennomføring av JUS4211, og da studentmassen i dag er så skjevfordelt og emnet gjentas i så stor grad anbefalte Hjelmeng at valgemnet kuttet. I modellen er sivilprosess lagt til 7ende semester med en egen avsluttende eksamen og straff- og straffeprosess undervises på 8ende semester, samtidig som en rettsaksøvelse skal gå gjennom 8ende semester og ta opp i seg elementer fra alle tre fag. Rekkefølgen mellom 7ende og 8ende semester «låses» slik at prosessen på 8ende semester kan bygge videre på sivilprosessen gjennomgått i 7ende semester. Det allokeres 5 stp til strafferett og 5 stp til rettsaksøvelsen, men uten utvidelse av den generelle undervisningen og antall sider litteratur.

JSU sende inn en skriftlig kommentar til forslaget (vedlegg 6). I dette innspillet skrev JSU at flere studenter vil være skeptiske til å «låse» rekkefølgen mellom 7ende og 8ende semester som foreslått og minner om at overgangsordninger må være gjennomtenkt. Videre påpekte de at arbeidsmengden ikke må økes med endringene, og at det må tas hensyn til at rettsaksøvelsen vil kreve en del forberedelser. JSU ba arbeidsgruppen vurderer hvor mye dette forslaget vil endre på arbeidsbelastningen i fagene og å tenke over eksamensformen.

Arbeidsgruppen diskuterte Hjelmeng sitt forslag på møte den 24. september (vedlegg 7). Det var enighet i gruppen om at dette er et vanskelig problem å løse, det er en bekymring om man klarer å beholde den gode koblingen mellom de tre fagene innenfor den foreslåtte modellen. Studieårsansvarlig viste til det tidligere forslaget om å redusere noe på hovedlitteraturen i alle tre fag for å så dekke opp de tema som faller utenfor i ett valgemne. Hjelmeng stilte seg skeptisk til dette da dette kan føre til en prinsipiell debatt om hva slags fag/tema skal være obligatoriske i et profesjonsstudium. Det ble i møtet foreslått en alternativ modell hvor JUS4211 beholdes som 30 stp emne, alle tre fagene reduserer 10 s hver på listen over hovedlitteratur og det opprettes en pilot med et 10 stp valgemne som er en rettsaksøvelse i de tre fagene for å få prøvd ut undervisningsmetoden. Videre kom det opp et tredje forslag som var en justert modell av Hjelmeng sitt forslag hvor JUS4111 splittes, da kan faget metode gjennomføres samme semester som sivilprosess og de semiobligatoriske og obligatorisk undervisning i etikk kan gjennomføres som del av 8ende semester.

Arbeidsgruppens delkonklusjon

Flertallet i arbeidsgruppen for JUS4211 foreslår at JUS4211 bør utvides fra 30 til 40 stp på bekostning av valgemnet på 4. studieår.

Arbeidsgruppen har diskutert flere modeller i løpet av 2019 og har vært delt i synet på hvordan studieåret bør struktureres. Arbeidsgruppen presenterer her to hovedmodeller og ulike løsninger innenfor de to hovedmodellene. En hovedmodell er å utvide utvider JUS4211 fra 30 til 40 stp på bekostning av valgemnet, den andre hovedmodellen søker å løse utfordringene på 4. studieår innenfor rammen av 30 stp med en samtidig opprettelse av valgemne.

Disse forslagene sendes til alle ansvarlige faglærere på 4. og 5. studieår med invitasjon til innspill, arbeidsgruppen skal vurdere disse høringsinnspillene før en endelig anbefaling legges frem for PMR i første møte i 2020

Hovedmodell 1: Omlegging av 4. studieår og utvidelse av JUS4211 fra 30 til 40 stp

Hovedmodell 1 søker å løse utfordringene på 4. studieår med at JUS4211 oppleves for tungt og Innenfor hovedmodell 1 har det i løpet av 2019 blir fremmet tre ulike skisser til løsning.

Felles for alle tre skisser til løsning er at det innebærer at emnet JUS4211 økes fra 30 til 40 stp. En slik økning vil være på bekostning av valgemnet på 4. studieår som da foreslås å utgå. En slik økning innebærer en splitting av fagene på JUS4211, fagene vil måtte struktureres som 10 stp ett semester og 30 stp ett annet semester.

Arbeidsgruppen har primært diskutert at faget sivilprosess skilles ut som et eget emne, og at det vil da innebære at rekkefølgen av fag på 4. studieår endres, da det er ønskelig at studentene gjennomfører sivilprosess før de skal gjennomføre strafferett og straffeprosess.

Rekkefølgen mellom 7ende og 8ende semester «låses». Rekkefølgen mellom 7ende og 8ende semester kan «låses» på lik måte som rekkefølgen mellom 1ste og 2dre semester og rekkefølgen mellom 3dje og 4dje semester er «låst». Disse semestrene er «låst» ved anbefalte forkunnskapskrav, ikke obligatoriske, dvs. at studentene anbefales å avlegge JUS1111 før JUS1211, og fag i JUS1211 kan forutsette at studentene har gjennomført JUS1111. Men det settes ikke krav om bestått eksamen i JUS1111 for å melde seg til JUS1211, og studenter kan velge å avlegge emnene samme semester.

Undervisningsplanlegger meldte høsten 2018 i forbindelse med første utredning av saken at et semester som skal kombinere sivilprosess, JUS4111 og et semiobligatorisk fag vil bli svært fullt med tanke på mengden undervisning, dersom disse tre fagene skal planlegges til å gå samme semester må de struktureres annerledes, og eventuelt redusere noe på mengden undervisning. I forhold til planlegging av eksamen vil denne modellen innebære en økt kompleksitet på 4. studieår, og øke antall oppgaver som skal utarbeides og følges opp fra 5 til 6 på studieåret. Dette innebærer kostnader knyttet til utarbeidelse av oppgave, sensorveiledning, prøveløsning, sensorer og sensormøte. Videre innebærer forslaget innføring av en til skriftlig skoleeksamen som skal plasseres i Silurveien. Disse hensynene står ikke i veien for en slik omlegning, men da eksamensseksjonen skal nedbemanne med ett årsverk fom. 2021 kan innføringen av nye administrative oppgaver føre til nedprioritering av andre.

1. skisse til løsning, forslag fra prodekan for studier

Se vedlegg 5 for forslaget i sin helhet og faglig begrunnelse.

4. studieår vil ha følgende sammensetning i denne modellen:

- 7ende semester: Sivilprosess 10 stp + Metode og etikk 10 stp + semiobligatorisk 10 stp
- 8ende semester: Strafferett 15 stp + fellesprosessuelle tema 5 stp + straffeprosess 10 stp

I denne modellen ligger det forslag om innføring av en rettsaksøvelse på 8ende semester. Dette for å oppnå en likebehandling av sivil- og straffeprosess med tanke på antall studiepoeng, den vil være med på å sikre koblingen mellom de tre fagene og en slik øvelse vil representere en studentaktiv læringsform der læringen skjer gjennom anvendelse av fagstoffet.

Det understrekes at det er et klart premiss at en slik øvelse ikke skal representere et tillegg i arbeidsbelastningen, men være en aktiv måte for studenten å arbeide med fagstoffet med det siktemål at studentene skal lære fagene bedre. Studentene får frigjort tid ved at valgemnet går ut, og denne tiden kan brukes til å få bedre kunnskap i sivilprosess, straffeprosess og strafferett.

Endringene på undervisnings- og eksamenssiden vil bestå i innføringen av en rettsaksøvelse som del av undervisningen på 8ende semester og at sivilprosessen blir prøvd med egen 4 t skoleeksamen.

2. skisse til løsning, forslag fra ansvarlig faglærer i sivilprosess

I møte 24. september foreslo ansvarlig faglærer i sivilprosess en justert modell av forslaget fra prodekan for studier, dette forslaget var flere i arbeidsgruppen umiddelbart positive til.

4. studieår vil ha følgende sammensetning i denne modellen:

- 7ende semester: Sivilprosess 13 stp + Metode 7 stp + semiobligatorisk 10 stp
- 8ende semester: Strafferett 14 stp + Straffeprosess 13 stp + Etikk 3 stp

Denne løsningen innebærer en jevnere fordeling av de 10 studiepoengene med 4 studiepoeng til strafferett, 3 til sivilprosess og 3 til straffeprosess. Den har videre en fordel at den lager rom for utvidelsen av sivilprosessen uten å splitte faget over to semestre.

Ansvarlig faglærer i sivilprosess foreslår at denne utvidelsen i de to prosessfagene kan lage rom for et element av erfaringsbasert læring. F.eks i form av en prosedyreøvelse som kunne kobles direkte til undervisningen i prosessfagene. Det erfaringsbaserte elementet kan være en del av karakteren i faget, og gi en annen innfallsvinkel til å lære prosessfagene, dette er fag som egner seg godt for praktiske øvelser. Hvordan det erfaringsbaserte elementet skal tilpasses det eksisterende undervisningsopplegget må vurderes nærmere. Ved å dele opp i egne øvelser i hvert prosessfag kan man i større grad skreddersy øvelsen i henhold til fagenes særtrekk.

Det understrekes også her at det er et klart premiss at et slikt erfaringsbasert element ikke skal representere et tillegg i arbeidsbelastningen, men være en aktiv måte for studenten å arbeide med fagstoffet med det siktemål at studentene skal lære fagene bedre. Studentene får frigjort tid ved at valgemnet går ut, og denne tiden kan brukes til å få bedre kunnskap i sivilprosess, straffeprosess og strafferett.

Forslaget vil svare på hovedproblemet som studiedekanen har presentert for arbeidsgruppen. Studentene vil få mer tid i de fagene som oppleves som "tunge", og separat eksamen i sivilprosess vil kunne være med på å senke presset på studentene, og dermed også forhåpentligvis behovet for gjentak av eksamen.

Denne skissen vil ha de samme økonomiske og administrative innvirkningene som 1. skisse til løsning.

3. skisse til løsning, forslag fra JSU

JSU har i møter og i skriftlig form flere ganger foreslått at utfordringene på 4. studieår bør løses med en utvidelse fra 30 til 40 stp på bekostning av valgemnet. JSUs innstilling er at JUS4211 utgjør i realiteten i dag 40 stp og en utvidelse til dette må gjøres uten å legge inn nye arbeidskrav som 1. skisse til løsning fra prodekan for studier foreslår, da dette vil gjøre at kravene innenfor de tre fagene igjen vil være høyere enn det som er avsatt av studiepoeng til dem på studieåret. I JSUs opprinnelige forslag fordeles studiepoengene på året seg slik:

- Strafferett 15 stp
- Straffeprosess 15 stp
- Sivilprosess 10 stp
- Metode og etikk 10 stp
- Semiobligatorisk 10 stp

Se vedlegg 2, 6 og 9 fra JSU om bakgrunn for forslaget. Samtidig som det foreslås å utvide til 40 stp foreslås det at en prosedyreøvelse/rettssaksøvelse kan piloteres som ett eget emne og eventuelt inntas i det obligatoriske etter at man har erfaringer med en slik øvelse.

JSU presiserer at de ønsker videreføring av 6 t eksamen i straff- og straffeprosess, videre at en løsning hvor en får tre vurderingselementer – en egen eksamen på sivilprosess, en rettssaksøvelse som vurderingselement og skoleeksamen i straff og straffeprosess – ikke vil være god, da vil arbeidsbelastningen igjen blir for høy. Det er ønskelig med maksimalt to vurderingselementer – enten egen eksamen for sivilprosess og en egen for straff og straffeprosess, eller en øvelse som prøver alle fag og en egen skoleeksamen for straff- og straffeprosess.

Hovedmodell 2: Reduksjon av hovedlitteratur/læringskrav på JUS4211 og opprettelse av pilot-emne eller annet valgemne

Arbeidsgruppen har også diskutert mulige løsninger innenfor dagens rammen på 30 stp. Her har det vært enighet om at en slik modell vil innebære en reduksjon av læringskrav/litteratur for å redusere den høye arbeidsbelastningen, det er foreslått et kutt på ca. 100 s litteratur i alle tre fag. I denne modellen gjøres det ingen endringer i strukturen på 4. studieår, JUS4211 beholdes som et 30 stp emne med en 6 t skoleeksamen i 7ende semester.

JSU har spilt inn at de frykter at denne løsningen vil gjør studentene ved UiO mindre konkurransedyktige i møte med kandidater fra andre universiteter som har hatt mer fordypning i fagene, eller at reduksjonen i antall sider litteratur ikke vil følges opp med reell reduksjon i arbeidsmengde og forventinger til kunnskap på eksamen. Se vedlegg 9.

Flere i arbeidsgruppen har stilt seg kritiske til denne modellen, dette da det er vanskelig å se hvilke tema som kan gå ut uten at det vil skape store hull i viktig kunnskap. Videre at det å løse denne problematikken ved et eventuelt valgemne er problematisk da vi er et profesjonsstudium.

Modellen med å redusere læringskrav/litteratur innebærer alene ingen økte kostnader på JUS4211 og vil trolig redusere presset på dette semesteret og kan innføres relativt raskt.

Innenfor denne modeller er det skissert to ulike løsninger knyttet til behovet for fordypning i fagene, disse skissene til løsning vil ha budsjettmessige konsekvenser.

1. skisse til løsning, forslag fra studieårsansvarlig

Studieårsansvarlig for 4. studieår har i møter med arbeidsgruppen foreslått at det er mulig å ta ut noen tema fra fagene på JUS4211 samtidig som det opprettes et valgemne hvor disse temaene kan gjennomgås og prøves, se vedlegg 4. Dette vil være en løsning som imøtegår utfordringen med den høye arbeidsmengden på JUS4211 og gi studenter som har særlig interesse og ønske om fordypning i fagene et tilbud.

Valgemneporteføljen skal revideres hvert fjerde år, neste gang fakultetet skal åpne for nye valgemner er for porteføljeperioden 2023-2027. I mellomtiden må eventuelle nye valgemner følges med forslag om reduksjon av andre.

2. skisse til løsning, forslag fra Ragnhild Hennem

Hennem foreslo i arbeidsgruppens møte 24. september at en reduksjon av læringskrav/litteratur innenfor JUS4211 fagene kan følges med en opprettelse av en pilot med et eget valgemne som skal gjennomføres som en rettssaksøvelse i de tre fagene, det kan undersøkes om det er midler til et slikt pilotemne i prosjektet Studentaktiv læring. En slik pilot vil gi fakultetet erfaring med undervisningsmetoden før det eventuelt innføres som del av det obligatoriske opplegget.

Arbeidsgruppens innstilling til programrådet for masterstudiet i rettsvitenskap (PMR)

Arbeidsgruppen gjennomførte i november/desember 2019 en høring ved fakultet, hvor denne rapporten med arbeidsgruppens delkonklusjon og de to hovedmodellene ble presentert. Dette ble sendt ut til de ansvarlige faglærerne på 4. og 5. studieår for innspill og kommentarer.

Ingen av de ansvarlige faglærerne på 4. studieår sendte inn svar i høringen, noen svarte imidlertid på høringen på 5. studieår. Det var mange av de ansvarlige faglærerne på 5. studieår som sendte inn svar på høringen, se vedlegg 10. Studieårsansvarlig Ingunn Ikdahl ledet høringen og sendte med rapporten ut sine kommentarer hvor hun stilte seg kritisk til hovedmodell 1. Dette synet og begrunnelsene hvorfor stilte i alle hovedsak alle de ansvarlige faglærerne som svarte på høringen.

Arbeidsgruppen for JUS4211 hadde sitt siste møte fredag 17. januar 2020 hvor svarene fra høringen ble gjennomgått. Her konkluderte arbeidsgruppen at de på bakgrunn av høringssvarene ønsket å gå videre med hovedmodell 2 og 2. skisse til løsning, forslag fra Ragnhild Hennum.

Hver av de tre fagene skal gjennomgå læringskrav og litteratur med formål å redusere, slik at arbeidsmengden i emnet blir reelt sett 30 studiepoeng. Det ble understreket i møtet av studieårsansvarlig at slik reduksjon ikke bør gjennomføres med mindre dette blir kompensert for ved at man kan plassere de fagområdet som går ut i ett valgemne. Fortrinnsvis bør det kunne opprettes et valgemne for hver av fagene i dagens JUS4211.

Neste prosess for valgemenporteføljen er i 2022, og fagområdet har da full anledning til å fremme forslag om flere emner som bygger på JUS4211. Frem til da er det ønskelig å opprette et pilotemne, finansiert av SFU-midler, hvor innholdet er fag fra JUS4211, og undervisningsmetoden er erfaringsbasert, eksempelvis en rettsaksøvelse.

De ansvarlige faglærerne vil arbeide videre våren 2020 med forslag til reduserte læringskrav og litteraturlister i sine fag og med forslag til et slikt felles pilotemne. Det er ønskelig at dette arbeides med sikte på oppstart våren 2021.

JSU-representanten la til at det er viktig at man nå ikke konkluderte med at dette er de eneste stegene som skal tas, men også vurderer andre mindre justeringer som kan bedre situasjonen på JUS4211. Her diskuterte arbeidsgruppen kort muligheten for å se på skrivetreningssopplegget på JUS4211. Det ble nevnt muligheten for å ha en oppgave hvor studentene fikk tilbakemelding og muligheten til å jobbe videre på oppgaven basert på de tilbakemeldingene. Det ble også nevnt muligheten for å se på en form for skriveøvelse/arbeidskrav/deleksamen der en kunne teste ut noen deler av læringskravene og med det kvittert ut disse temaer før skoleeksamen. Dette ville økt forutsigbarheten og redusert stress for studentene. Disse innspillene tar de ansvarlige faglærerne med seg til sitt arbeid i løpet av våren 2020.

Vedlegg

1. Diskusjonsnotat fra studieårsansvarlig datert 12.11.2018
2. Skriftlig innspill til diskusjonsnotatet fra JSU på datert 09.01.19
3. Referat fra høringsmøte på 4. studieår 09.01.2019
4. Referat fra møte i arbeidsgruppen for JUS4211 datert 03.06.19
5. Forslag til omlegning på 4. studieår fra prodekan for studier, datert 28.08.19
6. Kommentarer til forslag til omlegging på 4. studieår fra JSU, datert 21.09.19
7. Referat fra møte i arbeidsgruppen for JUS4211 datert 24.09.19
8. Brevet fra de tre rektorene ved UiO, UiB og UiT.

9. Forslag til endringer på 4. studieår – svar fra Juridiske studentutvalg datert 01.11.2019
10. Svar fra høringsrunden på 5. studieår